

LAIKAS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai - Tėvai Marijonai. Administracijos - A. Lubickas. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuostatomis. Nesunaudoti - grašinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje \$ 20,00. Pirmas mėnams 25 dol.

XLVIII Metai - Nr. 818

1996 Balandžio mėn.

ATIDARYTA KNYGOS 22-ji PARODA

Š.m. balandžio mėn. 19 d. prie Libertador avenidos buvo iškilmingai atidaryta 22-ji Knygos paroda. Atidarė Argentinos prezidentas Carlos Menem, dalyvavo įvairių tautų atstovai, jų tarpe ALOS Tarybos pirmininkas Julius Mičiudas.

Sekmadienį balandžio 21 d. parodą aplankė svečias kun. Kazimieras Ambrazas su klebonu kun. Aug. Steigvilu ir ponu R. Patejūnu. Knygų parodoje buvo gražiai išstatytos knygos ir meniškai tautiniai išdirbiniai lietuviškoje lentynoje tarp trijų Pabaltijo kraštų. Kroatų ambasada su kroatais imigrantais Argentinoje teatro Lugones salėje suruošė gražią meninę programą, kurioje dalyvavo Jadros choras, keli tautinių šokių ansambliai, įvairių muzikinių instrumentų orkestras, kuris palydėjo meno programą. Kroatai ta proga paminėjo savo nepriklausomybės šventę.

Šioje parodoje yra pramatyta taip pat kitoms tautoms pasirodyti su meno programa, jų tarpe ir lietuviams, kaip ir kitais metais. Parodą lanko labai daug studentų, mokinių ir įvairių profesijų žmonių. Verta aplankyti ir pamatyti.

XXI amžiaus pradžioje medicina įveiks nepagydomas ligas, pranešė Vokietijos gydytojai. Jie teigė, jog medicina įveiks AIDS ligą 2003 m., 2013 m. bus išgydomas vėžys, o 2016 m. - sklerozė.

MADERERA "Los Hermanos"

José Janusas e Hijos

CASA CENTRAL:

Av. REVADAVIA 1755

DEPOSITO:

Cnel. D'ELIA 2236

LANUS OESTE

Tel. 209 - 9872

MARIA MARTA SAVICKAS

Advokatė

PALIKIMAI

TESTAMENTAI

PREKYBOS IR ŠEIMŲ

TEISINIAI REIKALAI

PARAGUAY 860

Avellaneda

Tel. 208 - 8313 — 918 - 0852

Skaityk LAIKA

RELIGINIO PATRIJOTINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

NAUJAS AUŠROS VARTŲ PAVEIKSLAS

Avellanedos lietuvių bažnyčia papuose naujas Aušros Vartų paveikslas, kurį mums padovanojo ponė Veronika Kilienė iš Š. Amerikos. Naują paveikslą pašventino vysk. P. Baltakis, kuris dabar puošia didįjį altorių ir pridūoda malonią ir jaukią religinę atmosferą.

Aušros lietuvių parapija lieka nuširdžiai dėkinga ponėi Veronikai už tokią vestingą religinę dovaną.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (8 nr.)

įsakmiai primena, kad užsienyje gyvenantys lietuviai dabar kaip niekad turi būti neabejingi gimtinėje vargstantiems tautiečiams. Prašoma atsiųsti savo specialistų, kurie sąžiningai ir su didele kompetencija padėtų Lietuvai. Netiesa, kad visas problemas mes turime išspręsti patys. Istorija liudija, kad tokiais atvejais į Lietuvą būdavo kviečiami Vazos, Valua, Batarai..... Straipsnyje "Sunkioje ekonomijoje vidaus kovoje" teigiama: mums reikalingi visiškai nauji politikai, nes saviškiai patyrė absoliučią kompromitaciją. O užsienyje gyvenantys lietuviai, mūsų tikrieji broliai ir seserys. dabar turėtų suvaidinti lemiamą vaidmenį tautos istorijoje.

Pasak "Tėviškės žiburių", būtina, kad Seimo rinkimuose būtų atstovaujami ir išrinkti nors keli užsienio lietuviai.

Ingušijos teritorijoje per tris mūsų dienas 14 Rusijos karių žuvo ir 20 buvo sužeista. Pasak Ingušijos prezidento spaudos tarnybos vadovų, į šios respublikos teritoriją Rusijos kariniai daliniai praėjusią savaitę buvo įvesti neteisėtai, todėl pareikalauta juos kuo skubiau išvesti.

Žmonės jau šeimomis eina į Kraujo perpylimo skyrius duoti kraujo, o už gautus pinigus perka kiaušinių, pieno, galvijų uodegų ar susimoka komunalinius mokesčius. "LIETUVOS AIDE" (48 nr.) stebimasi: kokia keista mūsų šalies gyventojų kraujo kaina..... O dar keistesnė žinia, kad vasario mėnesį 450 gramų kraujo kainavo 103 litus, o štai kovo mėnesį už tokią pat dozę pilietis gaus tik 86 litus ir tiek pat centų.

Turkijos pirmoji moteris premjerė T. Čiller kovo 8 d. perdavė valdžią konservatyviosios Tėvynės partijos vadovui M. Jilmazui.

IBM
Empresa
de Educación

CURSOS DE COMPUTACION

AVELLANEDA: BERUTI 19/21

(Alt. Av. MITRE 600)

RAMOS MEJIA: Av. DE MAYO 277, 1er. Piso

VILLA DEL PARQUE: CUENCA 2787

(Esq. NOGOYA, Capital)

Colectividad Lituana: Inscripción 50 % de descuento

AGUSTIN MARKUNAS: Director

Informes: 501 - 0230

LIETUVIŲ CENTRO PARENGIMAI 1996 METAIS

Gegužės 5 d. 17 val.

MOTINOS DIENOS PAMINĖJIMAS

Birželio 23 d. 13 val.

PETRŲ, POVILŲ, JONŲ ir kitų vardininkų pagerbimo.

Pietūs ir Kermošius

Rugpjūčio 3 d. 17 val.

"SPINDULYS" mini Vaiko Dieną.

Rugsėjo 21 d. 21 val.

"INKARO" Sukakties Paminėjimas

Spalio 6 d. 12 val.

ŠV. MIŠIOS už mirusius narius

Spalio 19 d. 21 val.

LIETUVIŲ CENTRO 70 metų šventė

Lapkričio 16 d. 21 val.

JUBILIEJINĖ 70 metų Vakariene

Gruodžio 15 d. 18 val.

LIETUVIŠKŲ KŪČIŲ Vakariene

"MINDAUGO"

Draugijos Parengimai

MOTINOS DIENOS PAMINĖJIMAS

Įvyks š.m. gegužės mėn. 19 diena su sekančia programa:

12 val. Šv. Mišios Maria Auxiliadora bažnyčioje.

13 val. Pietūs "Mindaugo" draugijos patalpose.

IV EXPO-FERIA DEL FESTIVAL DE COMIDAS TIPICAS DE LAS COLECTIVIDADES

Įvyks š.m. birželio mėn. 7, 8 ir 9 dienomis La Platos mieste, Pasaje Dardo Rocha. "Mindaugo" draugija dalyvaus su lietuviškais valgiais šioje parodoje.

"MINDAUGO" DRAUGIJOS 65 METŲ SUKAKTIES ŠVENTĖ

Įvyks š.m. birželio mėn. 15 d. (šeštadienį) 21 val. su meno programa ir vaišėmis.

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ ARGENTINOJE

NUMATYTA 1996 METŲ VEIKLOS PROGRAMA

12-05-96 Motinos Dienos Šventė

Lujan Šventovėje

02-06-96 Tipiškų lietuvių valgių

PIETŪS prie muzikos

06-07-96 Salioninių Žaidimų Kam-pionatas

09-07-96 Šv. Mišios už mirusius

S.L.A. narius

21-07-96 82° METINĖ ŠVENTĖ

10-08-96 82° METINĖ VAKARIE-

NĖ. Griež "La Buena

Gente" orkestras

17-08-96 VAIKŲ DIENOS

ŠVENTĖ

29-09-96 1996 PAVASARIO Pic

Nicas

10-11-96 VIII Lietuviška alaus

Šventė. Griež "San Souci"

orkestras

15-12-96 1996/1997 laikotarpio atidarymas

LAIKAS

Nr. 818 - XLVIII M.

Franqueo Pagado
Tarifa Reducida

ARGENTINO
CORRMO

"EL TIEMPO"

MENDOZA 2280 — 1870 - Avellaneda
Buenos Aires - Tel. 208 - 5027
R. N. de la Prop. Intelectual Nr. 443. 487
Director (resp.) y Propietario
Párroco P. AGUSTIN STEIGVILAS

BUENOS AIRES ARGENTINA

PERIODICO MENSUAL LITUANO

ABRIL 1996

INFO BIURO ŽINIOS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS SUGRĮŽO PATENKINTAS

Dvylika dienų trukusius vizitus Pietų Amerikos Valstybėse Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas vertina kaip "svarbiausius ir reikšmingiausius per tą laiką, kai 1993 metų vasario mėn. buvau išrinktas Lietuvos Prezidentu". Taip pabrėžė spaudos konferencijoje, teigdamas kad jam buvo itin malonu susitikti su vietos lietuviais, kurių bendruomenės yra didesnės, negu išsvėjų iš kitų Europos šalių. Nuosirdūs ir džiaugsmingi buvo susitikimai su lietuvių bendruomenių atstovais. Aš dėkingas tautiečiams už gerą Lietuvos vardą ir didelę pagalbą rengiant mūsų delegacijos vizitą". Prezidento nuomone. Lietuva galėtų priimti šimtą P. Amerikos gyvenančių lietuvių studijoms bei kalbos pratyboms.

PADĖKA ARGENTINOS LIETUVIAMS

Lietuvos Prezidentūros laiške nuosirdžiai dėkojama "Argentinos lietuviams prisidėjusiems prie Prezidento Algirdo Brazausko vizito į Argentiną organizavimo. Šis vizitas tikrai pavyko, ir tai yra didelis Jūsų nuopelnas". Info Biurui rašoma: "Labai malonu, kad Prezidento vizitu domėjosi Argentinos spauda, radijų ir televizijos programos. Tai yra ryškus Jūsų nuolatinio ir efektyvaus darbo su Argentinos masinėmis informavimo priemonėmis pavyzdys".

STATISTIKOS DEPARTAMENTO DUOMENYS LIETUVOS GYVENTOJAI

Lietuvoje 1996 metų pradžioje gyveno 3.712.000 žmonių. Nuo 1992 m. pastebėtas gyventojų skaičius mažėjimas, ši tendencija išliko iki šiolei. Gimstamumo rodiklis pernai buvo žemiausias. 1995 mirė 4.126 žmonėmis daugiau nei gimė. Pernai nusizudė 1.694 žmonės, ypač padaugėjo moterų savizudybių.

INFLIACIJA

Pernai infliacija siekė 35 procentus (1994 m-45 proc.). Maisto produktai pabrango 40 %, būsto išlaidos, kuro ir energijos kainos padidėjo 41 %.

DARBO UŽMOKĖSTIS

Vidutinis pernai metų darbo užmokestis ūkyje - 500 litų (125 doleriai), "į rankas" - 376 litai, t.y. atitinkamai 50% didesnis nei užpernai. Realusis

užmokestis padidėjo 7 %, reali senatvės pensija - 10 %.

NUOSAVYBIŲ ATSTATYMAS

Pagal įstatymą dėl nuosavybės teisių į išlikusį nekilnamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų nuo 1991 m. birželio pateikta 7.500 prašymų atgauti gyvenamuosius namus. 3.000 atstatyta nuosavybės teisė į gyvenamuosius namus, 460 atvejais atsiskaityta kompensacijomis ar kitomis lygiavertėmis patalpomis. Šių metų sausio 1 d. Lietuvoje buvo 3.000 gyvenamųjų namų, kuriuos pretenduoja susigrąžinti buvę savininkai, juose gyvena 10.500 nuomininkų šeimos. Nuo 1991 m. išskeldintos 1.500 nuomininkų šeimos.

SVEIKATA

Žmonių sveikata blogėja. Pernai užregistruota 13 % daugiau nei užpernai piktybinių navikų, plinta tuberkuliozė, infekcinės ligos, 20 kartų padidėjo sifilio atvejų, daugėja sergančių alkoholinėmis psichozėmis. Pernai buvo 70.000 sergančių alkoholizmu, 1.300 narkomanija ir toksikomanija.

NUSIKALSTAMUMAS

1995 m. užregistruota 3,7 % daugiau nusikaltimų, nei užpernai. Pernai kasdien buvo užregistruota vidutiniškai po 167 nusikaltimus, iš kurių 34 sunkūs. Išaiskinta apie 40 % nusikaltimų.

ŠVIETIMAS

Dešimtmečius mažėjęs besimokančiųjų visose mokymosi įstaigose, skaičius ėmė sparčiai didėti: 1994 m. mokėsi 640.000, pernai 660.000. Deja, statistikos specialistų ekspertinių vertinimų, mokyklos nelanko apie 17.000 vaikų iki 16 metų, vien į pirmas klases šiais mokslo metais neatėjo 7.000 septynmečių.

PREKYBA

Mažmeninė prekių apyvarta padidėjo 6 %. Bendras užsienio prekybos balansas liko neigiamas. Daugiau importuojama negu eksportuojama, nors palyginti su 1994 m., eksportas padidėjo 33 %, importas 28 %. Svarbiausiais Lietuvos užsienio prekybos partneriais lieka Rusija (eksportas - 20 %, importas - 29 %), Vokietija (14 % ir 15 %), Baltarusija (10 % ir 3,7 %).

NAUJOSIOS VYRIAUSYBĖS SIEKIAI

"Atsižvelgiant į tai, kad septintoji Vyriausybė turi ribotą laiką ir gana

AUŠROS VARTŲ KLEBONO POKALBIS SU

KUN. KAZIMIERU AMBRASU IŠ MONTREALIO

—Kunige Kazimierai, prašyčiau pasakoti apie savo praėjusio kunigystiko gyvenimo veiklą Lietuvoje, Lenkijoje, Italijoje, Filipinuose ir dabar Kanadoje?

Kunigystė prasidėjo Latvijos pasienyje nuošalioje ir tuščioje Skaisgirio parapijos bažnyčioje, kurios klebonu

ribotas lėšas, padaryti stebklų negali. Bet aš manau, kad bendromis jėgomis su Seimų tikrai privalome nemažai konkretaus padaryti Lietuvos žmonėms ir jų gerovei", sakė Ministras Pirmininkas Mindaugas Stankevičius. Pasak Premjero, pirmiausia bus siekiama aktyvinti Lietuvos ekonomika. Priemonių plane numatyti konkretūs veiksmai, tarp jų ir pasitelkiant užsienio bankus, atidarant jiems kelią ateiti į Lietuvą, kad būtų galima sumažinti paliūkanas ir kreditus, formuoti apyvartines lėšas imonėms, suvienodinti verslo galimybes tiek užsienio biznio žmonėms, tiek mūsų verslininkams. Vyriausybės vadovas pažymėjo, jog geranorišką nusiteikimą parodė Seimas, pritardamas Konstitucijos pakeitimui, pagal kurį užsieniečiai turės teisę įsigyti žemę.

SOVIETŲ SAJUNGOS ATKURIMAS NEĪMANOMAS

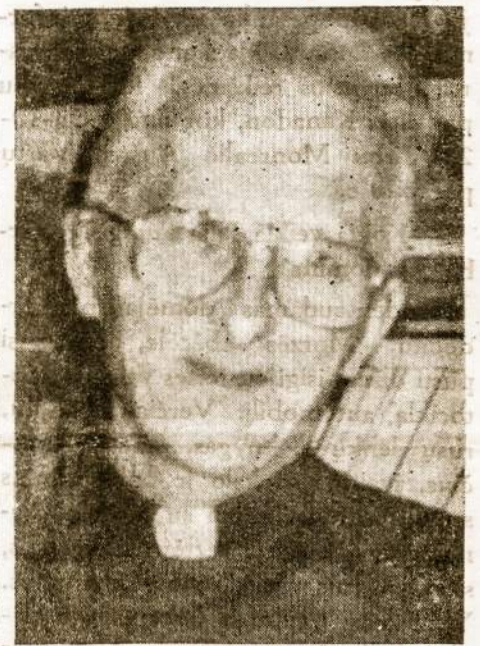
Rusijos Federacijos ambasadorius Lietuvoje Nikolajus Obertisevas pareiškė susirūpinimą dėl neseniai Rusijos Dumos priimtų nutarimų anuliuoti 1991 metų susitarimus dėl Sovietų Sąjungos paleidimo. Jis sakė, kad nutarimai prieštarauja Rusijos Federacijos Konstitucijai ir tarptautinės teisės pažiūrai negali turėti Rusijai jokių padarinių. Dumos sprendimas neteisėtas", pabrėžė ambasadorius. Ši sprendimą pasmerkė daugelio Europos šalių parlamentai ir Vyriausybės.

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA

Pirmoji lietuviškai atspausdinta knyga - Martyno Mažvydo "Katekizmas" - turėtų ateiti į visus namus, tapti kiekvienos lietuvių šeimos svarbiausia knyga, mano poetas Justinas Marcinkevičius. Šiomet planuojama išleisti parengta M. Mažvydo raštu žodyną. Pagrindiniai pirmosios lietuviškos knygos sukakties minėjimo renginiai vyks 1997 metais, "Katekizmo" 450 metinės įtrauktos į UNESCO atminimų datų kalendorių.

A. A. M.

anuomet buvo T. Leonardas Jagminas, dabartinis Kauno Tarpdiecezinės kunigų seminarijos profesorius. Jis pasikvietė šalimais dvidešimt šešeris metus į gretimą Žagarės parapiją iš-tremtą arkiv. Julijoną Steponavičių, kuris 1988 m. rugpjūčio mėn. 16 d. vakare mudviems su Vytautu Vaičiūnu suteikė diakono šventimus. Iš pat ankstyvo ryto, kitądien, rugpjūčio 17,

mudu su Vytautu iš šio arkivyskupo tremtinio rankų gavome kunigystę ir iš jo lūpų išgirdome nuostabius pamokančius žodžius, kurie per visą gyvenimą buvo ir dar dabar tebėra tarsi kelrodė žvaigždė.

Tada užsimetęs kuprinę ant pečių, sėdau į pirmą pasitaikiusią mašiną ir vėlei grįžau profesoriauti į Vilnių, kur universitete dėščiau lietuvių kalbą ir vertimo teorijos, praktikos ir kitas šio kolei dar saulė nebuvo patekėjusi, naujo mokslo disciplinas. Pačias pirmąsias šv. Mišias vienų vienas ašarodamas aukojau savo kambarėlyje ant savo darbo stalo, kur buvo uždegtos dvi žvakutės, kuklūs, iš virtuvės spintos paimti šiai iškilmingai akimirka reikalingi indeliai ir uždangstytas langas, kad priešais gyvenantys žmonės nematytų, ką aš čia veikiu.

Kadangi Lietuvių kalbos katedrai reikėjo siųsti dėstytoją Lenkijon į Poznanės Ad. Mickevičiaus universitetą dėstyti lietuvių kalbos, prof. Z. Zinkevičius prašė mane važiuoti užsienin. Šitai su knygų pundu ant pečių atsidūriau Lenkijoje. Ir vėlei anksty ryta, kol dar žmonės miega, paaukojęs šv. Mišias savo kambaryje, eidavau universitetan profesoriauti.

(nukelta į 2 psl.)

(atkelta iš 1 pusl.)

Po metų Dievo pirštu, Mergelės Marijos užtarimu, užtelėjus atsilimo bangai, kardinolo V. Sladkevičiaus buvau atsauktas iš Lenkijos ir pradėjau dėstyti Kauto kunigų seminarijoje, iš kur prireikus Vatikano radijui jėzuito iš Lietuvos, buvau pasiųstas į Romą, kur išbuvau ketveris metus, per kuriuos su Popiežių lydinčia žurnalistų grupe pabuvau Varšuvoje.

Kadangi jėzuitui prieš paskutinius įžadus reikia baigti vadinamąjį terciatą, lietuviškai vadinamą trimetį, šešioms mėnesiams vokiečių jėzuitų provincijos skirtomis lešomis išvažiavau į vieną garsiausių Filipinuose jėzuitų vadovaujamą Ateneo universitetą, kur susipažinau su tenykšte kultūra, istorija, papročiais, buitimi, įvairių vienuolių gyvenimu ir šeimomis. Grįždamas Romon iš Filipinų, aplankiau jau beveik 50 metų Indijoje apaštalaujančią T. Donatą Slapšį. Po politinių permainių atsivėrus daugeliui naujų laisvojo pasaulio ir vietinių informacijos šaltinių, Vatikano radijas nustojo buvusios reikšmės. Tada buvau pasiųstas Kanadon, kur nuo 1993-10-28 dirbu Monrealio Aušros Vartų parapijoje.

—Kokia veikla šalia kunigiško darbo Jus domina?

Studentaudamas domėjausi akordeonu, Morzės abėcėle, mokiausi pūsti dūda, įsigijau teises vairuoti motociklą, automobilį. Verčiau iš anglų, rusų lenkų k. knygas, rašiau eilėraščius, įvairius mokslo ir publicistinius straipsnius, važinėjau su mokslo pranešimais į įvairius vertėjų kongresus, suvažiavimus, susitikimus, plenumus. Ypač man patiko ir nebenustojo patikti kelionės po įvairius kraštus ir žemynus.

—Kodėl pasirinkote žurnalistų veiklos sritį?

Nuo mažumės buvau kompozitorium, bet, dėja, anuomet negalėjau nei savo kūrybą užrašyti, nei pagroti, nei tapti muzikantu. Paskui svajojau būti diplomatu, bet iš sovietų užimtų šalių vien didelių komunistų vaikai tegalėjo siekti tokių mokslų. Rinktis žurnalistų darbo nesirinkau, bet gyvenimas taip susiklostė, kad pradėjau dirbti ne ten, kur norėjau, bet kur galėjau ir kur mane priėmė. Dabar, kur būdamas ir keliaudamas, stengiuosi šį tą juodu ant balto sukrapštyti. Juk Lietuvoje nedaug laikraščių ir žurnalų turi savųjų korespondentų svečiose šalyse.

—Ką Jūs bendrais bruožais galite pasakyti apie savo viešnagę Argentinoje, apie mūsų lietuvių veiklą?

Kaip ir kitose šalyse, - Amerikoje, Kanadoje, Italijoje, taip ir Argentinoje pasitaiko neprastai įdomių ir nuostabių gimtąjį kraštą mylinčių, jam visą gyvenimą pašventusių žmonių, kurie savo darbštumu, nagingumu, apsukrumu ir taupumu ne tik susirado darbą, bet dažnai kur pranoko eilinių čiabuvių ir išnoro aukščiau kitų

eilinių tiek politiniu supratingumu, tiek išsilavinimu, tiek ir savo visuomeninę padėtimi. Argentiniečių lietuvių veidais platumo, sakyčiau, užtenka: įvairūs susitikimai, paskaitos, minėjimai, sportas, nereti susitikimai, kelionės į Lietuvą, iš Lietuvos atvažiuosiu svečių viešnagės ir kt.

—Kokie Jūsų ateities pastoraciniai planai?

Apie juos geriausiai žino Dievas ir šiek tiek Lietuvos provincijos Jėzaus Draugijos provinciolas, o aš pats - kur nujosiu, ten sustosiu, gal ir pas gerus žmones nakvynėlę ir duonos kriauklę gausiu.....

—Kokie Jūsų linkėjimai mūsų lietuviškai kolonijai?

Pirmiausia norėčiau visiems kuo nuoširdžiausiai padėkoti. Nuo visų tų, kurie su iškelta knyga mane pasitiko Buenos Aires jūrų uoste, pakvietė mane į savo būstus, aprodė namus, supažindino su namiškiais atsakė į mano klausimus. Dėkui tiems, kurie mane vežiojo po miestą, vaišino apdovanojo, sodino prie stalo, patarė, padėjo. Ypač dėkingas tai svetingai marijonų pastogei, visiems jos įnamiams ir ypač šeiminkui T. Augustinui Steigvilui, jo sekretorei ir kitiems nuoširdiems įnamiams. Tepadeda Jums visiems dangus, Mergelės Marijos tarpininkaujama, išlaikyti dar didesnę vienybę, karštesnę meilę ir prierašumą Nemuno ir Baltijos šaliam, kad Jūs savo dora, vieningumu, papročių ir gražių tradicijų išlaikymu ir rodoma meile vienas kitam išsiskirtumėte iš visų kitų tautų, kurių atstovai apie Jūsų kiekvieną galėtų pasakyti: **KOKIE TIE LIETUVIAI BICIULIŠKI, SAŽININGI, DARŠTŪS, UOLŪS KATALIKAI IR ISTIKIMI GIMTAJAI KALBAI, PAPROČIAMS, TRADICIJOMS IR NIEKAD NEUŽMIRŠTĄ SAVOSIOS ŽEMĖS VAIKAI. KUO NUŠIRDŽIAUSIAI SPAUDŽIU SU PADĖKA RANKĄ JUMS VISIEMS, NET IR TIEMS, KURIŲ NEPAŽĪSTU, SU KURIAIS NESUSITIKAU, BET VISAD JUS VISUS PRISIMENU PRIE ALTORIAUS. TELYDI DANGUS JŪSŲ DARBUS, MINTIS IR ŽINGSNIUS. VISAD JUMS DĖKINGAS**

Buenos Aires, 1996-04-23

Kun. Kazimieras Ambrasas JD.

Pasak p. V. Landsbergio, galima priimti įstatymus, kad Lietuvoje klesti ekonomika, kad šalyje stabilus litas, o kasdien už tą litą žmogus perka vis mažiau. Patį įstatymą jis pavadino "Juodąja duobe" būsimai valdžiai, kuri turės rašką daryti su dviejų litų sistema: viena dolerio, kita - lito duonos atžvilgiu. Lito patikimumo įstatymas, kurį siūlo prezidentas A. Brazauskas, negalės ilgiau išsilaikyti, kaip yra numatyta - iki 1998 m. pabaigos.

Mielas skaitytojai,

ar jau užsimokėjai

LAIKO prenumerata?

NUOMONĖS APIE DABARTĮ LIETUVIŲ SPAUDOJE

Ar tik LPKT sąjungos rūpestis išsaugoti tikruosius KGB rūmus?

"TREMTINYS" Nr. 5 (194) rašo: Eina metai, nusinešdami viską praetin, sulygindami kapu kauburėlius, pakeisdami gamtovaizdį.

Nejaugi metai pakeis, sunaikins ir mūsų kankintųjų tuose rūmuose atmintį? Kaip Sibiro platybėse buldozeriais buvo panaikintos kapavietės, kad neliktų nusikaltimų įrodymų.

Jau akivaizdu, kad tai įvyks, nes po remonto KGB rūmuose neliks nei vienos kankinimo kameros, nei vieno kabineto, kuriuose Lietuvos sūnūs buvo tardomi, mušami, verčiami prisipažinti nepadarytus nusikaltimus. Ką mes parodysime ateinančioms kartoms, jeigu šiandien baigiame sunaikinti tas istorines vietas? Skaudu girdėti priekaištus, neva LPKT sąjunga nerodė deramų pastangų išsaugoti KGB rūmus tokius, kokie jie buvo. O ar tautos genocidą liudijančių vietų išsaugojimas - tik LPKTS rūpestis? Ne, gerbiamieji politikai, tai visos tautos rūpestis. Nevalia nė vienam asmeniui (o tuo labiau partijai) šalintis nuo rūpinimosi tautos istorijos išsaugojimu.

Todėl sutelkime visas jėgas ir reikalaukime liautis naikinti tikrąjį KGB rūmų vaizdą. Šių rūmų sienos prisigėrusios čia kankintų žmonių aimanų, trindys persunktos jų krauju, įsiklauses širdimi kabinetų ore dar ir šiandien išgirstume nuožmius tardytojų keiksmus.

Nežinau ar tai daroma nesusimąčius, kokią žalą daro asmenys, palaiminę pertvarkymus KGB rūmuose. Greičiausiai tai daroma sąmoningai, "vyresniųjų brolių" nusikaltimų dėmės.

Už tikrųjų KGB rūmų išsaugojimą atsakinga visa tauta su dabartiniais ir būsimaisiais politikais, ne vien LPKT sąjunga!

Mindaugas BABONAS

"TREMTINYS" Nr. 8 (197) rašo:

R. Valatka "Lietuvos ryte", vertindamas prezidento A. Brazausko metinį pranešimą Seime, rašo:

"Prezidento metinis pranešimas laukto įspūdžio nepadarė. Tekstas, kurį skaitė valstybės prezidentas, kaip ir ankstesniais metais, išėjo kažkoks belytis, beskonis ir bekvapis. Tokia kalba pilietį gali sujaudinti nebent tuo, kad ji buvo abejingai neišraiškinga.

Kaip sovietų laikų kompartijos plenumė išvardyti, kiek padidėjo bendrasis vidaus produktas ar išaugo užsienio prekybos saldas, gali bet kurios ministerijos klerkas. Piliečiui, neįperkantiems būtiniausių maisto produktų ir buitinių rakandų, tai negyvi skaičiai. Krizių ir prisitaikymo prie naujų gyvenimo sąlygų kamuojamai visuomenei kur kas svarbiau buvo išgirsti Pre-

zidento požiūrį į skaudžiausias dar tarp Lietuvos pilietinės visuomenės problemas.

Prezidentas, vadovaudamasis nomenklatūrinėmis tradicijomis, susikompromitavusiam veikėjui pasiūlė šventą darbą - atstovauti Lietuvai Didžiojoje Britanijoje. Kažkoks šiurpus moralės ir sovietinio pragmatizmo kokteilis.

Kaip tai suprasti? Galima manyti, jog šis atstavydinimas buvo tik pagal europines tradicijas suvaidinta komedija, siekiant išgelbėti LDDP nuo visiškai žmonių pasitikėjimą praradusio A. Šleževičiaus rudenį įvykstančiuose Seimo rinkimuose.

Finansų ministras, pusantros metų leidęs sžlugdyti valstybinius bankus neaiškių kapitalo grupių atstovams, skiriamas valstybės banko valdytoju. Gedimino ordinu apdovanojamas buvęs NKVD darbuotojas. Kaip sovietų šnipas iš JAV išvartytas asmuo skiriamas dirbti diplomatinį darbą Lietuvos ambasadoje.

Ar galėjo tokį balaganą įsivaizduoti J. Basanavičius ir jo bendražygiai prieš 78 metus? Ne tik jie, bet ir itariausi 1990 metų kovo 11-osios akto signatarai prieš šešerius metus negalėjo įsivaizduoti, jog tai darys nepriklausomos Lietuvos valstybės prezidentas".

Kazys Saja savo 1993 metų užrašuose ("Lietuvos aidas", 1996-02-17) užfiksavęs tokių minčių:

"Agituodamas už St. Lozoraitį apvažiavau kelis rajonus, daugiau kaip dvidešimt miestelių ir kaimų. Skuodo rajone gavau lakonišką raštelį: "Lozoraitis visą amžių gyveno užsienyje, o dirbo Lietuvoje labai. Brazauskas gyveno Lietuvoje, tačiau vykdė užsienio planus".

Aplink prezidentą Brazauską spiečiasi būriai buvusių kompartijos aktyvistų. Kur jie nuves apkvailintus Lietuvos žmones? Kada jie atsipeikės? Ką darys atsipeikėję? Pripažins savo klaidą ar dar labiau girtaus?

Landsbergio kaltė yra ta, kad jis per gerai galvojo apie Lietuvos žmones.

Gal jau būtų metas pagalvoti apie kitą referendumą, atpalaiduotų Algirdui Mykolui rankas ir kojas? Tegul jis eina į visas keturias puses, užleisdamas vietą tvirtesniai politikui".

"Juodoji duobė - būsimajai valdžiai

Kovo 11 d. vykusioje spaudos konferencijoje Seimo opozicijos vadovas V. Landsbergis pareiškė, jog opozicija siūlys pataisą, kad Seime skubos tvarka būtų pradėtas svarstyti Lito patikimumo 3-ojo straipsnio papildymo projektas. Ji būtina pataisyti Lito konvertavimo kurso įstatymu.

Visi Lietuvos gyventojai bus surašyti 1999 m. gruodžio mėn. Taip numatyta Vyriausybės posėdyje. Visuotinį gyventojų surašymą atliks Statistikos departamentas.

Skaityk LAIKĄ

SEKMADIENIO R I M Ć J A I

MARIJA MŪSŲ MOTINA

Gegužės mėnuo yra skirtas dangiškos Motinos Marijos - Krikščionių Pagalbos garbei. Mūsų tauta nuo senų laikų yra giliai pamaldai Marijai. Nėra bažnyčių, kur nebūtų jos garbei altoriaus, nėra namų, kur nebūtų Marijos paveikslas.

Visą gegužės mėnesį Marijos garbei yra puošiamas jos altorius ir uždegamos žvakės, kaip simboliai mūsų širdžių, kurios yra gaivinamos nuo širdžios meilės mūsų dangiškai Motinai Marijai kur prie jos altorių yra giedamos giesmės.

Pamaldumas į Mariją yra pagrįstas dviem pagrindinėmis tiesomis, kurios mus visus vienija su Marija.

1. Mariją yra Kristaus Motina, kuri prie savo dieviškojo Sūnaus sosto mus ir visus krikščionis užtaria šioje žemėje, ašarų klonyje. "Nuo amžių negirdėta, kad kas šaukėsi jos užtarymo, būtų neišklaustas", sako Šv. Bernardas.
2. Marija yra visų mūsų dangiškoji Motina, nes yra mūsų bažnyčios Motina - Kristaus mistinio Kūno Motina, kaip rašo Šv. Augustinas. Kiekviena motina rūpinasi, kad nieko netrukdytų jos vaikams; nei drabužių, nei maisto, taip mūsų dangiškoji Motina rūpinasi, kad mums netrukdytų dvasinio peno ir dorybių rūbų.

Todėl Marija lanko savo vaikus.

Visi gerai žinome, kad Marija apsilankė Fatimos laukuose trims piemenė-

RELIGINĖS ŽINIOS

Minsko katalikams gražinta Šv. Rokso bažnyčia, kuri bolševikų buvo paversta koncertų sale. Tai vienintelė Baltarusijoje katalikų bažnyčia, kurioje pamaldos laikomos baltarusių kalba.

Rugpjūčio 1 d. Baltimorės Šv. Alfonso lietuvių parapijos komitetas susitiko su vietos vysk. John M. Ricard sužinoti lietuvių tikinčiųjų padėtį ryšium su Šv. Alfonso parapijos bažnyčios pakeitimu į šventovę. Vyskupas patvirtino, kad bažnyčia ir parapija priklauso lietuviams ir ateityje jiems bus leidžiama tą lietuvišką charakterį išlaikyti be jokių suvaržymų.

Liepos 13-16 d. Katalonijoje, Ispanijoje, vyksusiame XIII pasaulio chorų konkurse "De musico Cantonicos 1995", kuriame dalyvavo apie 50 ansamblių iš įvairiausių pasaulio vietų, pirmąją vietą laimėjo Kauno Vytauto bažnyčios choras.

Du anglikonų vyskupai emeritai Konrad Meyer ir Richard Rutt perėjo į katalikų tikėjimą ir priėmė katalikų kunigystės šventimus Anglijos Bažnyčios generaliniam snodei nutarus teikti kunigystės šventimus moterims, 250 anglikonų dvasininkų perėjo į katalikybę, 20 pasirinko ortodoksų Bažnyčią.

liams: Jacintai, Pranciškui ir Liucijai 1917 metais ir per juos patarė visiems laikyti šitų trijų svarbių jos patarimų:

1. Kasdien kalbėti Šventą Rožančių už pasaulio taiką ir Rusijos atsivertimą, kuris jau vyksta.
2. Atlikti gerai visas krikščioniškas pareigas, laikantis 10 Dievo įsakymų, ypač meilės įstatymo, kad tuomi mes užtikrintume pastovią širdžių, šeimų ir tautų taiką.
3. Pasiukoti Marijos Nekalčiausiai Širdžiai, atsilyginant už įžeidimus daromus jos motiniškai širdžiai. Lietuvių vyskupai 1951 metų gegužės 13 dieną paaukojo mūsų visą tautą Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Šiomet sukanka 45 metai. Stenkimės išpildyti visus tris mūsų dangiškos Motinos prašymus, kad galėtume džiaugtis širdžių, šeimų ir tautų ramybe.

Kun. AUG. STEIGVILAS

Religinas žmogus yra lyg paukštis jis čiušba ir ant liūžtančios šakos, nes žino, kad turi sparnus.

Socialinės apklausos duomenimis, 61 % prancūzų tiki Dievą, 38 % tiki pomirtinį gyvenimą. Europiečių tarpe prancūzai yra religingesni tik už danus ir švedus.

Rugpjūčio 15 d. buvo iškilmingai atšventinta ilgai ir nelengvai atnaujinta Pažaislio vienuolyno bažnyčia. Bažnyčios atšventinimo data sutapo su 75 m. sukaktimi nuo Šv. Kazimiero kongregacijos įsikūrimo Lietuvoje. Iškilmingas Mišias Pažaislio bažnyčioje aukojo kard. V. Sladkevičius, vyskupai R. Krikščiūnas, V. Michelevičius, S. Tamkevičius ir A. Vaičius. Iškilnėse dalyvavo ir keletas kazimieriečių seserų iš Čikagos.

Dabar Afrikoje veikia 110 vyrų vienuolių. Jėzuitai darbuojasi 23 šio žemyno valstybėse; kapucinai veikia 25 Afrikos valstybėse; saleziečiai turi 39 veiklos centrus, kuriuose dirba 89 jų vienuoliai.

Kun. G. Vitkus, SJ, tapgi pabrėžė, kad per penkerius nepriklausomybės metus nuotaikos pasikeitusios-LDDP norėtų "įtvirtinti tam tikrą ateistinių pažiūrų dominavimą". Kat. mokyklų misija esanti teikti ne vien tik akademinį išsilavinimą, bet ir ugdyti pasauliui orientaciją.

Lietuvos katalikiškų mokyklų pedagogų draugija, vienijanti 8 vyskupijų ir 8 vienuolių globojamas mokyklas, 1995 m. spalio 17 d. įregistruota visuomeninės organizacijos teisėmis. Katalikiškose mokyklose mokosi daugiau kaip 5000 mokinių. Draugijos tarybos pirmininkas ir Kauno jėzuitų mokyklos direktorius kun. Gintaras Vitkus, SJ, lapkričio 7 d. pokalbyje Informacijos centrui pažymėjo, kad suvienyti kat. mokyklas sumanymas kilęs prieš 5 metus. Reikia blaiviai vadovautis katalikybės principais, norima padėti mokytojams orientuotis ne vien profesinė, bet ir dvasinė, psichologinė, socialinė prasme. Mokytojai katalikai turėtų reikštis "kuo autentiškiau". Katalikiškų mokyklų steigimo problemose pagrindinę klijūtį sudaro finansiniai sunkumai. Valdžia lėšų skiria tik mokytojų atlyginimams ir mokymo priemonėms. Kitas išlaidas dengia steigėjai ar savivaldybė. Trūksta ir mokytojų, pasirengusių tokiose mokyklose dirbti. Yra būtini specialūs kursai, kurie supažindintų mokytojus su Kat. Bendrijos istorija, menu, Šv. Raštu.

Vysk. P. Baltakis ir prel. A. Rubšys, Šv. Sosto švietimo kongregacijos skyrimu, 1995 m. lapkričio mėn. atliko Lietuvos kunigų seminarijų apšaltinę vizitaciją. Aplankė Kauno, Telšių ir Vilniaus seminarias, susitiko su vyskupais, lapkričio 9 d. dalyvavo vyskupų konferencijos posėdyje. Surinkti duomenys pasiūsti švietimo kongregacijai, kuri išvadas pateiks Lietuvos vyskupams.

Lietuvos krikščionių demokratų partijos konferencijoje lapkričio 18-19 d.d. Vilniuje kalbėjo vysk. S. Tamkevičius ir kvietė LKDP narius rūpintis šeimos institucija, "pačių silpniausių ir vargingiausių tautos piliečių reikalais", ugdyti tautos moralę. Palieta ir priekaištus, kad kunigams neleidžiama dalyvauti politinėje veikloje ir pabrėžė, kad kunigų vieta turinti būti ten, kur juos siunčia Kat. Bendrija. Jis pasakė: "Jeigu kunigai apleis Lietuvos evangelizacijos darbą, jeigu jie neneš Kristaus šviesos į visų žmonių širdis, jeigu jie nepadės išugdyti dorą Lietuvos jaunimą, kas tada prikels mūsų Tėvynę iš moralinio skurdo?"

Pagrindinio leidinio "Aušra" dvidešimtmetis paminėtas 1995 m. lapkričio 11 d. Vilniaus Šv. Kazimiero šventovėje Mišiomis, kurioms vadovavo vysk. S. Tamkevičius, ir gausia sueiga. Kalbėjo istorikas dr. B. Batiūra, išskeldamas leidinio reikšmę lietuviškajai istoriografijai. Prisimini- mais pasidalino pirmųjų "Aušros" numerių redaktorių vysk. S. Tamkevičius, pasakęs, kad sumanymą atgavinti dr. J. Basanavičiaus "Aušrą" buvo pasiūlęs kun. Pr. Račiūnas, MIC; labai sumaniai toliau redagavimo darbą atlikęs poetas ir literatas kun. Lionginas Kunevičius. Kalbėjo ir kiti "Aušros" darbuotojai.

Skaityk LAIKĄ

Paminklinė Priskėlimo šventovė Kaune dėl lėšų stokos nebegali pabaigti atstatymo darbų. "Bangos" gamiklos 1990 m. pradėtas finansavimas, vėliau iš dalies ir valstybės, jau 1993 m. išseko, ir šventovės atstatymo komitetas tęsė būtiniausias darbus už visuomenės suaukotus pinigus, kurių teuzteko iki 1995 m. pavasario. Atstatymo k-tas kreipėsi į Lietuvos prezidentą, tačiau lėšos 1995 metams nebuvo paskirtos. Kyla grėsmė, kad ir kas padaryta, gali būti sunkiai išsaugoma. Tai pabrėžia išsiuntinėtą kreipimąsi, kurį gavo prezidentas, vyriausybė, seimo nariai, savivaldybės, bankai, verslininkai. Raštą pasirašė Atstatymo k-to pirm. kun. V. Brusokas, Kauno burmistras Vl. Katkevičius, 27 seimo nariai ir prof. V. Landsbergis. Statybos darbams finansuoti reikia 1.8 milijono litų.

AKMUO SENAVIČIAMS

Prienų rajono Pakiauliškio kaime išsilikusioje Senavičių sodyboje buvo atidengtas paminklinis akmuo Senavičių šeimai. Vincas Senavaitis, 1944 m. išėjęs parizanauti, yra vienas pirmųjų Lietuvos partizanų vadų Suvalkijoje. Kovose žuvo jis pats, keturi jo broliai ir sesuo. Paminklinį akmenį atidengė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirm. A. Lukša, pašventino kariuomenės kapelionas kun. A. Bulota. Mišias atnašavo mons. A. Svarinskas.

Kolumbijoje kilo skandalas, kai iš kalėjimo "išvažiavo" trečias svarbiausias narkotikų pirklys. Kolumbijos valdžia tiria įvykį. Kartu su kaliniu dingo ir nemažas skaičius kalėjimo tarnautojų.

Gėda ir skaudu, kad Gedimino ordinas buvo įteiktas J. Minkevičiui, kurį net teismas pripažino dirbus saugume. (-) Pagal tokią Lietuvos aukščiausių apdovanojimų skyrimo logiką gali tikėtis, kad Gedimino ordinu bus apdovanota okupacinė kariuomenė, nes esame juk girdėję, kad ji mus gynė. Nuo ko gynė, neišku, bet gynė. Toks ordino įteikimas žmogui, susitepusiam rankas, - tai ordino išniekinimas. "LIETUVOS AIDAS" 40 nr.

Už trijų kilometrų nuo Utenos, žemės ūkio bendrovės "Agrofirma Krašuona" laukuose "ganosi" per simtą arklių. Iki papildvės brisdami per pusnis, įkišę galvas į sniegą, jie ieško ganyklose pernykštės žolės. Bendrovės direktoriaus pa vaduotojas Stanislovas Zabulionis "LIETUVOS RYTUI" (49 nr.) sakė, kad tokia egzotiška ganiava uteniškių jau nebestebina. Ir per trisdešimt laipsnių šaltį, kai ganyklą dengia pusmetris sniego, arkliai ganosi aptavaruose, tik vakare tvartuose papildomai šeriami.

Šie islandijos poniai į Lietuvą atvežti ir prie Utenos įkurdinti 1993 m. tarpvalstybinio susitarimu. Tuomet jų buvo tik 60, o per porą metų banda padvigubėjo.

Vasario 28 d. Strasbūre Rusija buvo oficialiai priimta į Europos Tarybą. Ji tapo 39-ąją ET nare.

LIETUVIŲ PĖDSAKAI ARGENTINOJE RETI IR NEŽINOMI LIETUVIO MENININKO KŪRINIAI ŠIMTAS METŲ NUO MATO MENČINSKO GIMIMO

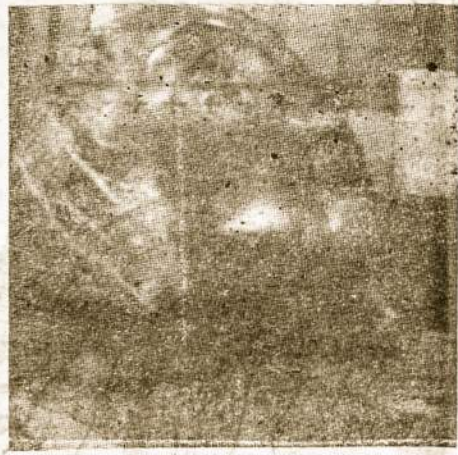
Argentina kaip liudyja enciklopediniai šaltiniai, jau XVIIIa. pabaigoje pasiekęs lietuvis P. Dautantas, dalyvavęs šios šalies kovose dėl nepriklausomybės. 1865 m. čia atsirado vilnietis R. A. Chodasevičius, 1877 m. I. Šlapelis, aušrininkas A. Višteliauskas, Pauga, Padvalskis ir kt. 1899-1900 m. į šią šalį atkeliavo 50 šeimų. 1946-1951 m. iš Vokietijos atsikraustė apie 750 asmenų. Iš viso prieš kone pusimtį metų lietuvių Argentinoje buvo įsikūrę maždaug nuo 30.000 - 35.000.

Daugiausia lietuvių kūrėsi Patagonijos laukuose, kur augino avis. Masinės emigracijos metais lietuvių ateiviai būrėsi didžiausiuose miestuose ir jų priemiesčiuose. Taip atsirado kelios lietuvių kolonijos, iš kurių stambiausia prie Argentinos sostinės Buenos Aires (dabar apytikriai su priemiesčiais turinčios apie 11 milijonų gyventojų) prisišlijęs savarankiškas miesto teises turįs rajonas Avellaneda. Čionai Vilniaus Aušros Vartų parapijoje, kartu su, anot vietos vyskupo žodžių puošniausioje šiame mieste, NEKALTO PRASIDĖJIMO bažnyčia įsikūrusio marijonų vienuolyno koridoriuose, kai kuriuose kambariuose ir ypač muziejuje galima pamatyti igudusios, tiesiog profesionalios skulptoriaus rankos sukurtų skulptūrų. Tatai išties reto subtilumo, stebėtino ir subtilaus skonio, formų tobulumo ir medžiagos (daugiausia medžio kelmo, šakoto liepens ar originalios šakos) savybių pajutimo, atkaklaus darbo ir neabejotino ryškaus talento vaisius. Toks šių skulptūrų (jų iš viso šiuose pastatuose yra 7: "Žvejys", o kitos sąlygiškai šio reportažo autoriaus pavadintos - "Moteris su šukomis", "Miegančioji", "Filosofas", "Mergaitės galvutė". "Jaunystė", "Jaunatviška rimtis") klasikinė raiška, arkyli apdaila ir subtili formos samprata stebint stebina kiekvieną ir verčia pasidomėti, kaip tokie lietuvių menininko darbai atsirado šiame Pietų Amerikos žemyne, Argentinos sostinės Buenos Aires pašonėje.

Pasirodo, šių unikalių darbų autorius yra MATAS MENČINSKAS, gimęs lygiai prieš šimtą metų - 1896 rugpjūčio 14 - Ostempų kaime, Simno valsčiuje, Alytaus apskrityje. Matas mokėsi Suvalkų gimnazijoje, pasikui trejus metus lankė Spetkovskio studiją Varšuvoje. Tada grįžęs Lietuvon mokytojavo trejus metus Kauno pradžios mokykloje. 1924 m. išvykęs Ispanijon, dar toliau mokėsi Barcelonos meno akademijoje ir Valstybiniėje meno mokyklose Madride. Po ketverių metų palikęs Europą, iškeliauja į Pietų Ameriką. 1929 m. baigė Buenos Aires Valstybinę aukštąją dailių menų mokyklą - Escuela superior de bellas artes de la Nacion. 1934 m. grįžęs gimtojon šalin, vadovavo Vilijampolės amatų mokyklos drožybės skyriui, o kiek vėliau buvo pak-

viestas dėstyti į Kauno Taikomosios dailės mokyklą. Mėgstamiausios skulptoriaus kūrybiniam sumanymams įgyvendinti medžiagos būdavo - medis ir marmuras. Nuo 1927 m. prasidėjo viešas produktyvaus menininko darbų pripažinimas - dalyvavo parodoje Madride, 1928-29 m. ir 1931-32 m. Buenos Aires, 1930 m. Urugvajuje, o nuo 1935 m. pradėjo dalyvauti visose lietuvių menininkų organizuojamose parodose. Tiesiog stebina jo darbų skaičius - apie 200 skulptūrų. Vertingiausi jo darbai: "Ispanų šokis", "Žvejys", Buenos Aires aukštojoje mokykloje gavęs I premiją, "Filosofas", "Skausmas" (paskutiniausias dvi skulptūras buvo įsigijusi Mikalojaus Konstantino Čiurlionio galerija, tik kažin ar jos yra išlikusios iki mūsų dienų?!), "Kristus", "Mefistas" ir kt. (Plg. LEL, XVIII t., 197-8; Bibliografijos žinios, 1942.75).

Nežinia, kokiais keliais atsidūrė šiuose marijonų vienuolyno koridoriuose ir vadinamajame Argentinos lietuvių kolonijos tautiniame muziejuje, kurį p. A. Mikelionienė ir kiti pasišventę lietuvių kultūrai, praeičiai ir istorijai pastangomis įkūrė 1954 - 1955 m., o 1988 m. kun. Augustino Steigvilo rūpesčiu jis buvo atnaujintas. Štai nuošaliai stovi prišlietas prie kitų muziejaus eksponatų, kadaise laimėjęs pirmąją premiją "Žvejys". Labai originaliai atrodas už durų prisiglaudęs jaunos mergaitės goretjefinis portretas savo tobula šlifavimo technika, aptakių veido linijų forma, gyva išraiška atrodo, jog tasai veidas ims ir prakalbės. Padedamas vietinio marijonų vienuolyno T. Vito Šimanskio, kuris dabar išvažiavęs T. Augustinui Steigvilui Čikagon, eina namų Vyresniojo pareigas, ieškome kokios nors prikaltos lentelės, metų ar kitų kūrinių duomenų. Viename šone, originaliai, kaip ir pats iš labai kietos medienos argentinietiško raudonmedžio, čionai ispanų k. vadinamo quebrachio išskobtas darbas, specialiai parašui išgremžtoje lygioje nišlėje iškaltas autoriaus parašas: TTTT-anchiankas. Greičiausia, kad čia tikrai originalus autorinis Tado Menčinsko darbas. Tikrai ant kelių darbu aiškiai matyti autoriaus ne tokie imantrūs ir aiškūs autoriniai įrašai: M. Menčinskas Deja, įdomių ir vertingų marijonų pastogėje saugomų Mato Menčinsko kūrinių nepasisekė surasti kūrinių pavadinimų. Be to, šio vienuolyno šeiminių - T. Antano Lubicko ir T. Vito Šimanskio tvirtinimu - visi šie septyni kūriniai tikrai priklauso tam pačiam autoriui. Šitai ryškiai paliudija ir pats stilius, pasirinkta medžiaga ir kiti išoriniai duomenys. Matyt, daugelį ko nuo sukūrimo metų mačiusios iš vietinio raudonmedžio išskobros šios skulptūros jau reikalauja didesnės priežiūros ir geresnių sąlygų, kad jais galėtų pasigrožėti ne tik atsiti-

nis, bet ir nuolatinis žiūrovas, ypač lietuvių dailės meno istorikai, studentai ir kiti supratingi, meną vertiną žmonės. Tatai mūsų tautos dailės istorijos dalis, tatai mūsų kūrybiškos tautos talentingų žmonių gabumais ir kruopščiu darbu sukurti nenykstantys lobiai. Tikrai jie neturėtų be naudos ir reikiamo įvertinimo sunkyti, pražūti ar patekti į netinkamas, meno ir jų reikšmės nesuprantančias rankas. Kaip būtų gera, kad šie ir kiti Tado Menčinsko, talentingo dūko menininko darbai, pasiektų Lietuvą. Gal juos geriausiai tiktų priglausti atnaujinamoje Marijampolės marijonų gimnazijoje arba kuriame nors gerai sutvarkytame, lietuviškos skulptūros muziejuje.... Šiuo metu reikia tik dėkoti ir dėkoti Tėvams marijonams, kad išsaugojo ne tik šias skulptūras, bet taip pat dar daugelį vertingų eksponatų Argentinos lietuvių kolonijos tautiniame muziejuje, savo vienuolijos kambariuose, koridoriuose ir stalčiuose.

Nežinia, kodėl toks jaunas, sulaukęs tikrai keturias dešimt šešerių metų (mirė 1942 kovo 18 Kaune) ir kokiomis aplinkybėmis pasitraukė iš šio gyvenimo Tadas Menčinskas. Gal lietuvių dailės istorikams ir dailėtyrininkams ši asmenybė gerai pažįstama ir girdėta, todėl, reikia manyti, tinkamai bus paminėtas ir jo šimtas gimtadienis Argentina, Buenos Aires, 1996-04-13
Kun. K. J. AMBRASAS JD

Žinios iš "Apžvalga"

Buvusi Rusijos KGB, dabartinė Federalinė saugumo tarnyba, paskelbė, kad savo archyvuose ji laiko Adolfo Hitlerio žandikaulį, dvi jo išveiktas uniformas ir kelis buteliukus su cianido nuodais, kuriais Hitleris nusižudė Berlyno bunkeryje prieš įžengiant rusų kariuomenei.

Pentagono žiniomis, Šiaurės Korėjoje tebegyvena dar 4 amerikiečiai, pasidavę į nelaisvę 1950 metų Korėjos kare.

Britų valdymas Hong Konge pasibaigs 1997 m. Opinio apklausa parodė, kad net 43% jaunesnio amžiaus žmonių svajoja prieš kinams užimant koloniją iš jo išvažiuoti ir įsikurti kitur.

Myanmaro (buv. Birmos) kariuomenė paskelbė, kad pavyko suimti svarbų narkotikų pirkliū Khun Sa, kuris su savo asmenine kariuomene slapstėsi sunkiai prieinamuose kalnuo-

MERCI BEAUCOUP

Šešėliai tirpo jau ištirpo
Prieblandų glėbiuose,
Pasvydo žaros ir ištiko -
Pačiuos akiračių kraštus.

Dėkoja Tau širdis pavargus -
Dar niekad giesmė nesudėta.
Laiku, materija ir sielos atbalsiu,
Kurį per erdvę Tau dėlne tiesiu.

Nešu kiekvieną ašarą motulės.
Dejone, kupiną vilties.
Skiriu visatos ir dangaus Kūrėjau,
Atodūsius besikamuojančios tautos.

Nenusigręžk nuo žmogiškos gėlos,
Manosios sielos ir kosmoso valdove!
Išgirski prašymą kenčiančios šalies,
Kuri daug kur ir daugelsyk suklydo.

Sapnuoja voverės laždynuos,
Kiškučiai krūpčioja sniege.
Iš žydrumos žvaigždutės moja:
"Užmik, pasauli, rūpestį pamiršk!"

Nejučiomis himnus kartoja lūpos,
Džiaugsmu ir gauduliu mintis pilna.
Diena trumpa-gyvenimas toks
trumpas, bet sūkuris gyvenimo
Negirdimais gamtos akordais šloviniu
Tave....

Galaktikas norėčiau Tau paklot po
kojom,
Upelių čiurlenimą padovanot.
Neturiu, kuo Tave nūnai pradžiuginti,
Užtat bent sveikinu nuoširdžia malda.

Dėkoju už dienas saulėtas,
Už miriadus angelų, šventuosius.
Už naujai gimusią svajonę ir
Šiltą virpesį šaltam ore....

Dėkoju už kalnagūbrio kepurę,
Pušelę, palinkusią miške.
Už dabartį, kurios jau daug kas
nesulaukė,
Už jūros gelmę ir skrydžius minties.

Kun. K. J. Ambrasas

se. Kiti šaltiniai skelbia, kad vertelga Sa pasidavė kariuomenei, kurios vadai pažadėjo jam amnestiją.

Bengalijoje demonstraciją suorganavo moterų teisių organizacija, protestuodama prieš islamo fanatikų paskelbtą istatymą, kad moterims nereikia jokio mokslo ir jos netinka darbu.

Didžioji Britanija gedėjo 16 sušaudytų Škotijos Dumbleino miestelio pradinės mokyklos vaikų ir jų mokytojos. Kruvinąją žmogžudystę kovo 13 d. įvykdė 43 metų T. Hamiltonas. Jis yra buvęs skautų vadovas, už ištvirkavimą su mažamečiais vaikais neseniai pašalintas iš šių pareigų.

Užuojautą žuvusiųjų šeimoms pareiškė Didžiosios Britanijos karalienė Elžbieta II ir premjeras Dž. Meidžoras.

Rygoje Latvijos ir Lietuvos delegacijos deryboms dėl jūros sienos nusitarimo kovo 19 d. pasirašė protokolą, kuriuo abi šalys įsipareigojo laikytis 1982 m. JTO konvencijos dėl Jūros istatymų. Kitas derybų etapas numatytas balandžio 22-23 d. Vilniuje.

Skaityk LAIKĄ

MOSU MIRUSIEJI

† Kun. Juozas Dambrauskas, MIC, gimęs 1913 m. lapkričio 15 d., pirmus įžadus pas Tėvus Marijonus yra padaręs 1930 m. liepos 16 d., kunigu išventintas 1939 m. sausio 22 d. mirė 1996 m. kovo 10 d. Velionis yra buvęs Šv. Gabriėliaus parapijos Milwaukee, Wisc. klebonas, Marianopolio gimnazijos mokytojas ir Šv. Kazimiero provincijos Amerikoje provincijolas, lankėsi keliuos kartus Argentinoje. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

† Kun. Vincas Parulis, MIC, gimęs 1914 m. spalio 8 d., pirmuosius įžadus yra padaręs 1932 m. liepos 16 d., kunigu išventintas 1944 m. rugpjūčio 13 d., Worcester, Massachusetts Šv. Kazimiero parapijos klebonas, mirė 1996 m. kovo 23 d. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

† Katalina Daikidonytė de Butrimas, gimusi 20 gegužės 1914 m. Šiauliuose, Lietuvoje, mirė 1996 m. sausio 31 d., 81 metų amžiaus savo namuose Humberto Primo 311, Va-

lentin Alsina. Argentinon atvažiavo 1937 metais. Dalyvavo Šv. Cecilijos chore, priklausė gyvajam Rožančiui, Marijos Legione ir kituose parapijos Dalyvaudavė lietuvių renginiuose. Liūvių parengimuose. Liūdesyje liko vaikai su šeimomis: Roberto, Daniel ir Ana, dvi marčios Silvios ir žentas Juan ir vaikaičiai: Mauro, Damian, German, Juan Martin, Lucia, Daniela, Ivana, Nadia, Iliana, kiti giminiečiai, kaimynai ir draugai. Palaidota Lanus kapinėse.

† Adolfas Muškėtas, gimęs 1910 m. lapkričio 17 d. Tverėčiuose, Vilnius, mirė 1996 m. vasario 28 d. Argentinon atvyko 8-12-1929. Jo brolis Antanas mirė JAV-se, brolis Alizas ir sesuo Juzė mirė Lietuvoje. O brolis Leonas mirė Argentinoje 7-8-95. Likę liūdėti žmona Franciska Liseo, sūnus Adolfas Antanas, marti Elisabeth Mechthild Bade Perb, sūnėnas Ricardo su žmona Lucy ir jų vaikai: Christian, Silvina ir Mariano. Dukterė Violeta Pačkauskienė, jos vyras Vytautas bei jų dukterys: Susana, Nadia ir Aila (gyvenantys JAV).

Mirusiojo Adolfo Muškėto šeimą ir visus artimuosius nuosirdžia užjaučia ir drauge liūdi. Ricardas ir Lucia Muszketai, Violeta Muszketas ir Vytautas Pačkauskas.

ŽINIOS IŠ "APŽVALGA"

Tai, ką paliko LDDP lyderio A. Šleževičiaus vyriausybė, būtų galima apibūdinti trim šakiniais: skolose paskandinta valstybė, prasiskolinę vieni kitiems ūkio subjektai ir nuskurdinti Lietuvos gyventojai. Kodėl taip atsit-

ko, "LIETUVOS AIDO" 35 nr. naragrinėja Seimo narė Elvyra Kunevičienė.

1993 m. ne tik valstybinių, bet ir privačių akcinių bendrovių, bendrijų turtas buvo nuvertintas 10, o pradžioje 100 kartų. Nuvertintas turtas įgolino paslėpta forma apvogti Lietuvos žmones maždaug 8-10 milijardų litų. 1993 m. buvo priimtas Lietuvai žalingas Seimo ir Vyriausybės sprendimas dėl užsienio valiutos: užsienio valiutos buvo išpumpuota į užsienį už daug mažesnius procentus, negu paskolinta Lietuvoje. Tai faktiškai sustabdė Lietuvoje bankų veiklą, paralyžavo Lietuvos banką, kuris yra viso šalies ūkio širdis. Kitas 1994 m. padarinys - užsienio paskolos. Investicijos faktiškai tesudaro 10-15 proc. viso paskolų kiekio. Visa kita - pravalgyta.

Lietuvoje viešėjęs aukštas JAV administracijos pareigūnas - Vidurio Vakarų regiono gamtosaugos valdytojas Valdas Adamkus "LIETUVOS RYTUI" (60 nr.) pareiškė, kad ketina įsitraukti į politiką. V. Adamkus gali būti rimtas konkurentas Lietuvos politikams būsimuose rinkimuose į Prezidento postą.

Pokalbi su žurnaliste V. Adamkus pradėjo nuo savo išpūdžių apie Kovo 11-osios šeštųjų metų minėjimą.

Po valstybinės šventės minėjimo iš Seimo rūmų išėjau sukrėstas. Nepajutau nei šventiškos nuotaikos, nei džiaugsmo kad šešerius metus esame laisvi, kad kuriame kažką naujo. Iškilmingame posėdyje buvo kalbėta apie kažkokias daromas klaidas, pasinaudoje proga kai kurie kalbėtojai netgi pradėjo rinkimų propagandą. Labiausiai nuvylė Seimo pirmininko kalba - išėjo į lankas skaičiuodamas įvairius nuopelnus, kas ką padarė ir ko nepadarė. Toptelėjo netgi mintis, kad trūko tik padėkos paršelių šėrioms ir karvių melžėjoms, panašiai kaip tokiuose posėdžiuose buvo kalbama sovietiniais laikais.

(-) Pirmasis ir pats svarbiausias žingsnis į naują Lietuvos ateitį būtų Seimo rinkimai, nes jie turi padėti užversti senąją istorijos puslapį. Dėl to esu pasiryžęs pasitraukti iš tarnybos, atvažiuoti į Lietuvą ir dirbti, stengiantis padėti išrinkti Lietuvos Seimą, tikrai atstovaujantį tautos interesams. Esu pasirengęs dirbti su visomis grupėmis, esančiomis į dešinę nuo LDDP

Rygos kalėjimo ligoninėje kovo 13 d. mirė pokario metu latvių tautos genocido vykdytojas, buvęs Latvijos SSR vidaus reikalų komisaras Alfonsas Novikas. Jis buvo suimtas 1994 m. ir pripažintas kaltu už Latvijos piliečių žudymą bei trėmimus ir nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

Buvęs Čėčėnijos premjeras J. Madajevs Kaire vykstančioje tarptautinėje konferencijoje kovai su terorizmu, paragino dalyvius pasmerkti masinį žmonių žudymą ir tautos naikinimą Čėčėnijoje. Pasak jo, per 15 Rusijos karo šioje žemėje mėnesių jau žuvo 10 proc. gyventojų, o kartu su

SECCION ESPAÑOLA
CONGRESO SOBRE EL NIÑO
Y LA TELEVISION

Presidido por el Prof. Oscar Schiariti, tuvo lugar en Buenos Aires, el 33º Congreso Argentino "El Niño y la Televisión" y la 33ª Semana de la Televisión Educativa y Cultural, del 6 al 10 de noviembre ppdo.

Especialistas en el tema de la educación y la TV y docentes de todo el país, tuvieron oportunidad de tomar contacto con representantes de la Fundación que promovían la difusión del libro "La familia frente a la TV: ¿recreación o destrucción?"

Al clausurarse las deliberaciones, el Congreso resolvió solicitar a las Comisiones de Comunicaciones de las Cámaras de Diputados y de Senadores de la Nación que, al debatir los anteproyectos de la Ley Federal de Radiodifusión, consideren de absoluta prioridad, la "necesidad de que, durante las 24 horas de emisiones diarias de la televisión abierta y por cable, se respete el derecho de la familia a recibir mensajes que no exalten la violencia, los comportamientos perversos o antisociales, el lenguaje procaz y todos aquellos factores que perjudiquen el desarrollo armónico del psiquismo humano dentro de las pautas éticas y culturales propias de la sociedad argentina".

Fundación Argentina del Mañana
Todos sabemos que los programas de TV dejan mucho que desear a la educación de los niños de los adolescentes y de la juventud. Por otro lado las experiencias demuestran que la TV disminuye la capacidad del estudio, perjudica la vista y la psiquis de la persona.

Conclusión práctica: Ver sólo los programas educativos y los necesarios para una buena formación humana y cristiana. P. AGUSTIN

350 tūkst. sužeistųjų tai sudaro 30 proc. čėčėnų tautos.

Remiantis Reuter informacija, kovo 11 d. girti Rusijos kariai už 6 tūkst. JAV dolerių pardavė tanką ir šarvuotį drauge besilinksminusiems čėčėnų kovotojams. Rusijos kariai tarnauja 106 motošaulių divizijoje, kuri dislokuota rytų Čėčėnijoje. Įvykį tiria Maskvos karinė kontražvalgyba.

Seimo frakcijoms nepriklausantys parlamentarai ekonomistai - K. Antanavičius, J. Veselka ir K. Jaskevičius kovo 12 d. vykusioje spaudos konferencijoje irgi aštriai kritikavo Prezidento pateiktą Lito patikimumo įstatymo papildymą, siūlė ne tik jį atmesiti, bet ir galvoti apie lito atsiejimą nuo dolerio. K. Jaskevičius, buvęs entuziastingas įstatymo rėmėjas, dabar netgi ragino suimti šios idėjos iniciatorių.

—Girdėjau, pone direktoriau, kad ieškote kasininko? Bet juk prieš savaitę vieną nusisamdė.

—Taigi, kaip tik šito ir ieškau.

¡Vamos a Lituania!

Elija su opción conociendo
PARIS o FRANKFURT

GRATIS

También lo llevamos a Ud. a todas partes del mundo con
TARIFAS ESPECIALES

SIT servicio internacional de turismo

Leg. D.N.S.T. 2180

Héctor Survila - Nora Martín - Duse Survila

Consulte Nuestras Tarifas y Planes - Financiación

MARCELO T. DE ALVEAR 777 - 2º I - Cap. Federal

Tel. 313 - 8106 - 9592 — FAX 313 - 7440